

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Haber Bülteni

Aralık 1996

İki ayda bir yayınlanır

Sayı: 26

TOPRAK YILI ETKİNLİKLERİ:

BİLDİĞİ GİBİ ODA'MIZ 1997 YILINI "TOPRAK YILI" OLARAK İLAN ETMEYİ KARARLAŞTIRMIS VE HABER BÜLTENİNİN AĞUSTOS'96 SAYISINDA BU KARARIMIZ AÇIKLANMIŞTI

TOPRAK YILINDA GENEL MERKEZ, ŞUBELER VE İL TEMSİLCİLİKLERİ OLARAK TÜM YILA YAYILAN ETKİNLİKLER GERÇEKLEŞTİRECEĞİZ

NEDEN TOPRAK YILI?

Toprak o kadar önemli midir? Ne amaçlanmaktadır toprak yılından? Bu denli ekonomik ve siyasi endişelerin yoğunlaştığı, Avrupa ile bütünleşme sürecindeki darbogazların arttığı bir dönemde "Toprak Yılı" o kadar önemli mi?

EVET, hem de çok önemli. Çünkü toprak en önemli üretim kaynağımızdır. Çünkü toprak, uğruna can verdiğimiz kutsal bir varlıktır. Çünkü toprak dinimizde ve kültürümüzde önemli bir yere sahiptir. Büyük halk ozanımız Veysel ne güzel dizelerle ortaya koymuş toprağın dostluğunu

"Kamın yardım kazma ile bel ile

Yüzün çizdim tırmık ile el ile

Yine karşıladı beni gonca gül ile

Benim sadık yarım kara topraktır" diye.

Gerçekten toprak hayattır, toprak ekmeektir, toprak ekonomik gelişmedir, toprak varlıktır, zenginliktir, huzurdur. Yokluğu ise çölleşmedir, açlıktır, sefalettir, göçtür. O halde bu denli önemli olan toprağımızı tanıyor muyuz? Solunlarımız biliyor muyuz? Onun için ne yapıyoruz? Ne yapmalıyız?

Hergün erozyon nedeniyle 1.5 milyon ton verimli toprağımızı yitirdiğimizi biliyor muyuz? Hergün yitirilen bu toprağın 10 tonluk 150 bin kamyonla taşınabileceğini düşünmüyor muyuz? Hergün kaybettiğimiz toprağın 10 metre boyundaki 10 tonluk kamyonlar ile 1500 km uzunluğunda bir konvoy oluşturabileceğini hayal edebiliyor muyuz? Ya bu topraklarımızla birlikte yitirilen 9 milyon ton en verimli bitki besin maddeleri için bir tahminde bulunabiliyor muyuz? Acaba kaybedilen bu doğal gübrenin yaklaşık 800 milyon Amerikan doları yıllık değere sahip ticaret gübresine eşdeğer olduğunu düşünmüyor muyuz?

Her türlü tarım yapmaya elverişli derin ve verimli birinci sınıf arazilerimizin alternatif alanlar bulunmasına karşın amacı dışında sanayi ve konut alanına dönüştürülerek tarımımıza büyük darbeler indirilmesine gönlümüz razı olabilecek mi? Akdeniz ve Ege kıyılarımızın süsü ve geçim kaynağı olan güzelim narancılara bahçelerinin beton yığınına dönüşmesi yüreklerimizi azaltıyor mu?

Tarımsal işletmelerin özdeşleşerek üretim yapılamaz hale geldiğini, bu nedenle de kırsal alandan göçlerin sürdüğünü biliyor muyuz? Bu nedenlerle artık ülkemiz tarımsal üretim açısından kendi kendine yeterli olmaktan sütte uzlaşmaktadır. Bilmiyor muyuz ki nüfusumuzun en az üçte biri yetersiz ve dengesiz beslenmektedir.

★ Devamı 2. Sayfada

ÖZLÜK HAKLARI İSTEMLERİMİZ BAKANLIĞA İLETİLDİ

Yazısı 12. Sayfada.

PROJE HAZIRLAMA VE DEĞERLENDİRME KURSU'NUN III.'SÜ BAŞLADI

ODA'mızın düzenlemiş olduğu ve Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü Proje Değerlendirme Müdürlüğü'nde görevli uzmanlar tarafından verilen "Proje Hazırlama ve Değerlendirme Kurslarından ikincisi de başarı ile tamamlanmıştır.

Yoğun talep üzerine III. Proje Hazırlama ve Değerlendirme Kursu, 22 kişinin katılımı ile 23 Kasım 1996 tarihinde başlamıştır.

Kurslar talepler sürdükçe yinelenacaktır.

Proje Hazırlama ve Değerlendirme Kursunun 2.'sine Katılan Kursiyerler

ODA Başkanı Prof. Dr. Gürol Ergin Proje Hazırlama ve Değerlendirme Kursunun 2.'sini Başarıyla Tamamlayan Bir Kursiyere Sertifikasını Sunarken

NEDEN TOPRAK YILI?

Ön tarafı 1. sayfada

Ülkemizde henüz bir arazi kullanım planlamasının olmadığını, üretim planlamasının ise bilinçsiz ve gelişigüzel yapıldığını, ekolojik koşullara göre tarımsal optimum işletmelerin belirlenmediğini, dolayısıyla tarımda modern teknolojinin uygulanmadığını biliyor muyuz?

Her gün önemli düzeyde azalan hayvansal üretimin de dışarıdan, dışarıya yönelmenin, dolayısıyla "et meselesinin ot meselesi" olduğunun unutulmasının ardındaki gerçekleri yeterince biliyor muyuz? Ülkemizde meraların hâlâ 1858 yılında çıkarılmış bir yasayla yönetilmeye çalışıldığını, ancak ülkenin çölleşmesinde meraların tahribatının çok çok önemli olduğunu biliyor muyuz?

Doğal varlıklarımızdan ormanlarımızı, otsu bitkilerimizi, yaban hayatımızı, dolayısıyla biyolojik çeşitliliğimizi giderek fakirleştirmişimizin bilincinde miyiz?

İşte bu benzer sorunları tekrar tekrar tartışmak ve çözüm yollarını bulmak için TOPRAK YILI önemlidir. O halde yalnızca bir yıla ait etkinlik demeti olmamalı Toprak Yılı.

Amacımız:

Arazi kaynaklarımızın sürdürülebilir gelişmesini sağlayıcı çok yönlü çalışmalar ise,

- ✓ Yasal eksikliklerinin giderilmesini,
- ✓ Kurumsal düzenlemeleri,
- ✓ Teknik ve sosyo-ekonomik gereksinimleri,
- ✓ Arazi kullanımında yapılan yanlışları ve gerekli doğruları belirleyebilmek, kamu ile paylaşmak, toplumla bütünleştirmek ve böylece en önemli doğal varlık olan TOPRAKLARIMIZI teknolojik, toplumsal, siyasal ve ekolojik boyutları ile incelemektir. O halde ülke topraklarımızın korunması, geliştirilmesi ve verimliliğinin sürdürülebilmesi için gerekli EKOPOLİTİKALAR yaratılacak, ULUSAL EYLEM PROGRAMLARI'nın oluşturulmasına olanak sağlayan alt yapı hazırlanacak ve "TÜRKİYE'NİN DOĞAL DENGESİNDE SÜREGELEN İÇ KANAMA"nın durdurulmasına çalışılacaktır. Bu ulusal ve uluslararası davada yediden yetmişe hepimize büyük GÖREVLER düşmektedir.

Toprak yılına ilişkin ilk çalışmamızı "Her Yönüyle Toprak Sempozyumu" oluşturacak. Tarım Haftası'97 çerçevesinde TÜBİTAK ile birlikte gerçekleştireceğiz. 6-7 Ocak 1997 tarihlerinde Tübitak Feza Gürsey Salonu'nda yapılacak olan bu Sempozyum'da 4 panel ve panelleri izleyen geniş katılımlı tartışma oturumları yapılacaktır. Tarım ve Köyşleri Bakanımız ile Başbakan ve Cumhurbaşkanı'nın onurlandırmalarını beklediğimiz Sempozyum'da her oturum öncesi TBMM'de grubu bulunan Siyasi Partilerin Genel Başkanları partilerinin "Tarım ve Toprak" politikalarını açıklayacaklar.

Sempozyumun programı yanda verilmektedir .

**TÜM ÜYELERİMİZİN YENİ YILINI
EN İÇTEN SAĞLIK, ESERLİK VE BAŞARI
DİLEKLERİ İLE KUTLARIZ**

**TMMOB
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU**

HER YÖNÜYLE TOPRAK SEMPOZYUMU

6-7 OCAK 1997

TÜBİTAK FEZA GÜRSEY SALONU

PROGRAM

6 OCAK 1997

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Prof.Dr. Günal AKBAY (Oturum Başkanı)
Prof. Dr. Gürol ERGİN
Yavuz ÖNEN
Prof.Dr. Tosun TERZİOĞLU
Musa DEMİRCİ
Süleyman DEMİREL

I. PANEL

**ARAZİ KULLANIMINDA VE TOPRAK YÖNETİMİNDE
YASAL, YAPISAL VE KURUMSAL
SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER**

Deniz BAYKAL / CHP Genel Başkanı

Prof.Dr. Osman TEKİNEL (Oturum Başkanı)

Panelistler:

Prof.Dr. İlhami ÜNVER
Mehmet TAN
Ünal ÖRNEK
İsmet TAYŞİ
Turhan CERAN
Sedat Hilmi KARADAYI

II. PANEL

**EROZYON VE ÇÖLLEŞMENİN SOSYO-EKONOMİK
BOYUTLARI - ÇÖZÜM ÖNERİLERİNDE SİVİL TOPLUM
ÖRGÜTLERİNİN YERİ**

Mesut YILMAZ / ANAP Genel Başkanı

Hayrettin KARACA (Oturum Başkanı)

Panelistler:

Doç.Dr. Orhan DOĞAN
Doç.Dr. Yücel ÇAĞLAR
Sunay DEMİRCAN
Mustafa ÇELİKER
Doç.Dr. Ahmet SALTİK

7 OCAK 1997

III. PANEL

**HER YÖNÜYLE MER'ALARIMIZ
SORUNLARI - ÇÖZÜMLER**

Bülent ECEVİT / DSP Genel Başkanı

Prof.Dr. Ömer BAKIR (Oturum Başkanı)

Panelistler:

Prof.Dr. Fahrettin TOSUN
Haşim KARAŞAHİN
Dr. Tuğrul BALIKÇIOĞLU
Sabri ÇUHADAR-Mithat BAL
Dr. Ali TAN

IV. PANEL

SİYASİ PARTİLERİN TOPRAK POLİTİKALARI

Prof.Dr. Necmi SÖNMEZ (Oturum Başkanı)

Siyasi Parti Temsilcileri:

Prof.Dr. Latif ÖZTEK (Refah Partisi-Samsun Milletvekili)
Abdullah AKARSU (Anavatan Partisi-Manisa Milletvekili)
Prof.Dr. Zeki ERTUGAY (Doğruyol Partisi-Erzurum Milletvekili)
Doç.Dr. Metin ŞAHİN (Demokratik Sol Parti-Antalya M.V.)
Ahmet KÜÇÜK (Cumhuriyet Halk Partisi-Çanakkale M.V.)

ANKARA İŞYERİ TEMSİLCİLERİ TOPLANTILARI

ODA'mızın Ankara İşyeri Temsilcileri'nin Ekim, Kasım ve Aralık toplantıları ODA'mız lokalinde yapılmıştır.

Toplantılara çok sayıda temsilcinin katılması, mesleğimizin içinde bulunduğu sorunların irdelenmesi, ODA çalışmalarında görülen yetersizliklerin ve olması gerekenlerin belirtilmesi Yönetim Kurulu'na çalışmalarında yön verici olmakta ve çalışmaların daha verimli ve başarılı olmasını sağlamaktadır.

ODA'mız Ankara İşyeri Temsilcileri Toplantılarından Bir Görünüm

HAYVANCILIK 2000 KONGRESİ II

'si 1993 yılında yapılan "Hayvancılık 2000 Kongresi I"nın devamı niteliğinde olan ve Türkiye Süt-Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği, Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkcılar Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi ve ODA'mızca birlikte düzenlenen, "Hayvancılık 2000 Kongresi II", 21-22 Kasım 1996'da Ankara'da gerçekleştirildi.

Başkanlığını Prof.Dr. Necmi Sönmez'in yaptığı açılış oturumunda, Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci, SET-BİR Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Arsan, Türk Veteriner Hekimler Merkez Konseyi Başkanı Hasan Metin, ODA'mız Başkanı Prof.Dr. Gürol Ergin, Türkiye Ziraat Odaları Birliği II. Başkanı Bekir Genç, BESD-BİR Yönetim Kurulu Başkanı M. Kemal Akman, TEMA Vakfı Başkanı Hayrettin Karaca, SET-BİR Onursal Başkanı Selçuk Yaşar birer konuşma yaptılar.

Kongrede;

- ✓ Hayvancılığın İslah, Sağlık ve Hayvan Hareketlerine İlişkin Sorunları
- ✓ Hayvancılık Sektörünün Yönetim, Örgütlenme ve Destekleme Sorunları
- ✓ GATT ve AB Sürecinde Türk Hayvancılık Sektörü,
- ✓ Hayvancılıkta Ana Girdi Yemin Tüm Boyutları ile Tartışılması
- ✓ Hayvancılığa Dayalı Sanayi

Konulu 5 oturumda 16 bildiri sunulmuştur.

SET-BİR Danışma Kurulu üyesi Doğan Vardarlı, BESD-BİR Genel Sekreteri Doç.Dr. Erol Şengör, Türk Veteriner Hekimler Merkez Konseyi Başkanı Hasan Metin, Türkiye Ziraat Odaları Birliği II. Başkanı Bekir Genç, ODA'mız Başkanı Prof.Dr. Gürol Ergin'in katıldığı Panel'de hayvancılığın sorunları, çözüm önerileri konuları tartışıldı, sorular yanıtlandı.

Kongrede yapılan açılış ve panel konuşmaları ile bildiriler kitap olarak yayınlanacaktır.

Kongre sonrasında, Kongre Düzenleme Kurulu tarafından hazırlanan Örgütlenme, İslah ve Sağlık, Yem, Kredi, Kaynak ve Genel Konuların yer aldığı "Hayvancılık 2000-II Kongresi Görüşleri Sorunlar ve Somut Çözüm Önerileri" Raporu Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'ye sunulmuştur.

DUYURU

İSTANBUL HAVAYOLLARI ÜYELERİMİZE İNDİRİM UYGULUYOR

İstanbul Airlines

TMMOB
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
ANKARA

İstanbul, 14.11.1996

Değerli ODA çalışmalarına ve üyelerinize destek vermek amacıyla, Sayın Üyelerinize, ODA'nız üyesi olduklarınızı ibraz etmeleri halinde, İstanbul Havayolları ile yapacakları iç ve dış hat uçuşlarında %25 oranında, ODA'nız Merkez ve Şube Başkanlıklarında görev yapan yöneticilerinize ise %50 oranında indirim yapılmasına, karar verilmiştir.

Sizleri uçuşlarımızda ağırlamaktan memnuluk duyacağımızı belirtir, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla

Safi ERGİN
GENEL MÜDÜR

Not: Ayrıntılı Bilgi ODA Genel Merkezi, Şube Başkanlıkları ve İl Temsilcilikleri'nden Alınabilir.

İMAR KANUNU'NA DAYALI YÖNETMELİKTEKİ MESLEK ODALARIMIZI İLGİLENDİREN HAKSIZ VE DAYANAKSIZ OLUMSUZLUKLARIN GİDERİLMESİ İSTENDİ

30.10.1996

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü)

İLGİ: Genel Müdürlüğünüzün Balıkesir ili Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü'ne yazdığı 17.05.1996 tarih ve 628 sayılı yazısı.

ÖZÜ: 3194 sayılı İmar Kanunu ve bu kanun çerçevesinde çıkarılan yönetmeliklerin uygulanmasında Oda'mız mensuplarını ilgilendiren haksız ve mesnetsiz olumsuzlukların ortadan kaldırılması.

1- 09 Mayıs 1985 tarih ve 18749 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3194 sayılı İmar Kanunu'nun amacı; "Yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak" olup, "belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak planlar ile, inşa edilecek resmi ve özel bütün yapılar bu kanun hükümlerine tabidir". Ayrıca yasanın 4/1 maddesinde; "Özel Kanunlar ile belirlenen veya belirlenecek olan yerlerde, bu kanunun özel kanunlara aykırı olmayan hükümleri uygulanır" ibaresi bulunmaktadır.

2- Yasanın 5. maddesinde yapı; "Karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi, yeraltı ve yerüstü inşaatı ile, bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve mütahharrik tesisler" olarak belirlenmiş, 28/2 maddesinde "yapının nev'ine, ehemmiyetine ve büyüklük derecesine göre proje ve eklerinin tanziminin ve inşaatının kontrolünün 38. maddede belirtilen meslek mensuplarıncı yaptırılmasının mecburi olduğu" ifade edilmiştir.

İmar Kanunu'nun 26.04.1989 tarih ve 3542 sayılı kanunla değişik 38. maddesine göre, "yapıların mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanması ve bunların uygulanmasıyla ilgili fenni mesuliyetleri, uzmanlık konularına ve ilgili kanunlarına göre MÜHENDİSLER, MİMARLAR ile görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenecek olan FEN ADAMLARI deruhte edecektir."

Söz konusu yönetmelikler hazırlanarak 02 KASIM 1985 tarih ve 18916 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

3- 3194 sayılı İmar Kanunu'nda kurulması öngörülen Yeminli Serbest Mimarlık ve Mühendislik Büroları Yönetmeliği'ne göre bu bürolar; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı meslek odalarına kayıtlı MİMARLAR veya İNŞAAT MÜHENDİSLERİ tarafından kurulabilecek ve buralarda İNŞAAT MÜHENDİSİ, MİMAR-ELEKTRİK-MAKİNA-HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ görev alabileceklerdir.

Ayrıca İmar Kanunu'nun 38. maddesinde sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları dışında kalan Fen Adamlarının yetki, görev ve sorumlulukları hakkındaki yönetmelik esaslarına göre, Fen Adamlarının gruplandırılmasında Teknik Eğitim Fakültesi, Teknik Öğretmen Okulu, Yüksek Tekniker Okulu, Fen Memurluğu Okulu, Yapı Kalfa Okulu, Yapı Meslek Lisesi, Endüstri Meslek Lisesi, Erkek Sanat Okulu ve Yapı Sanat Ortaokulu mezunları Fen Adamı olarak kabul edilmiş ve bunların yetki ve görevleri de yönetmeliğin 6. maddesinde sayılmıştır.

4- Buraya kadar olan açıklamalardan izlendiği gibi, 3194 sayılı yasada sadece MÜHENDİS ibaresi geçmiş olmasına rağmen, hazırlanan yönetmeliklerde, yetki ve görevler açısından, ZİRAAT MÜHENDİSİ'ne yer verilmemiş, İNŞAAT-ELEKTRİK-MAKİNA-HARİTA ve KADASTRO MÜHENDİSLERİ ve MİMARLAR ile sınırlı kalmıştır.

Ziraat Mühendisleri Odası; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı kamu kurumu niteliğinde anayasal bir meslek kuruluşudur.

7472 sayılı "Ziraat Yüksek Mühendisliği Hakkında Kanun" 13 MAYIS 1960 tarih ve 10504 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Kanun'un 2. maddesi; "Ziraat Yüksek Mühendisleri, ... lisans aldıkları veya ihtisas yaptıkları sahalara ait keşif, plan ve projeleri hazırlamaya ve tatbik etmeye, bütün bu sahalarda gerekli kontrol, plan ve projeleri hazırlamaya ve tatbik etmeye, bütün bu sahalarda gerekli kontrol, muayene, ekspertiz, elivukuf işlerini görmeye, raporlar tanzim etmeye, zirai danışma büroları ve laboratuvarları açmaya, hususi müessese ve işletmeler kurmaya ve idare etmeye veya bunların mesul müdürlüğünü ifaya selahiyetlidir" hükmüne amirdir.

Söz konusu yasanın 6. maddesinin öngördüğü "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" 24 OCAK 1992 tarih ve 21121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 14.04.1995 gün ve E; 1993/292, K; 1995/381 sayılı kararı ile de son şeklini almıştır.

Söz konusu Tüzükün yetki başlıklı 2. maddesi; "Ziraat Mühendisleri'nin yetkileri genel çalışma alanları dışında lisans veya lisansüstü diploma aldıkları bölümler ve mesleki çalışma alanları ile sınırlıdır" ve Tarım İşletmelerinin Planlanması ve Projelendirilmesi başlıklı 8. maddesi ise; "Ziraat Mühendisleri bitkisel veya hayvansal üretim yapan tarım işletmelerinin üretim, hasat, sınıflandırma, ambalajlama, muhafaza, depolama, değerlendirme ve pazarlama faaliyetleri ile ilgili etüt, planlama ve projelendirme işleri ile bunların uygulama ve kontrol işlerini yapmaya yetkilidir" hükmünü taşımaktadırlar.

Yine, Tüzükün 16. maddesine göre; "Ziraat Mühendisleri lisans veya uzmanlık alanlarına göre, bu tüzükte yer alan faaliyetlerle ilgili olarak fizibilite raporu düzenlemek, araştırma, inceleme, plan, proje yapmak ve uygulamak üzere tarımsal danışmanlık büroları açmaya ve işletmeye yetkilidir."

Hükümlerinin yürütülmesi Bakanlar Kurulu yetkisinde olan bu tüzükün 3. bölümü Ziraat Mühendislerinin lisans ve uzmanlık alanlarına göre görev ve yetkilerini düzenlemektedir. Tüzükün 19. maddesine göre; "Tarımsal Yapılar ve Sulama alanında öğrenim görmüş Ziraat Mühendisleri, sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan sulama tesisleri, sulama suyu ve hayvan içme suyu sağlamak için yapılacak göletler, drenaj, toprak erozyonunu önleyici toprak ve su muhafaza edici tesisler, TARIMSAL YAPILARLA İLGİLİ ARAŞTIRMA, ETÜT, PLAN, PROJE, UYGULAMA VE KONTROL HİZMETLERİNİ YAPMAYA YETKİLİDİRLER."

Aynı maddede "Sulama tesislerinde, suyun tarımda kullanılması ile ilgili arazi tesviyesi, tarla başı kanalları, tarla grup yolları, tarla içi sulama ve drenaj tesisleri, arazi ıslahı, toplulaştırılması, dağıtımı ve benzeri toprak ve su kullanımı geliştirme projeleri, toprak-su-bitki ilişkileri etütlerinin fizibilite, planlama, projelendirme, uygulama ve kontrolünde, TARIMSAL YAPILAR ve SULAMA alanında öğrenim görmüş Ziraat Mühendisleri çalıştırılır" ifadesi de yer almaktadır.

5- 09 MAYIS 1985 tarih ve 18749 sayılı RG'de yayımlanan 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 26.04.1989 tarih ve 3542 sayılı kanunla değişik 38. maddesi, fenni mesuliyet sahibi grupları mühendis-mimar ve fen adamı olmak üzere ikiye ayırmaktadır. İlgili kanun maddesine göre mühendis ve mimarlar fenni mesuliyetlerini uzmanlık konularına ve ilgili kanunlarına göre; fen adamları ise çıkarılacak yönetmeliklerde düzenlenecek şekilde deruhte edecektir.

Yasa hükmünün lafzi yorumu dikkatle yapıldığında, mimar ve mühendis grubunun fenni mesuliyetlerine ilişkin herhangi bir yönetmelik düzenlenmesine gerek duyulmadığı, bu bağlamda uzmanlık konuları ve ilgili kanunlarına gönderme yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle 3194 sayılı kanunda kurulması öngörülen Yeminli Serbest Mimarlık ve Mühendislik Büroları Yönetmeliği'nin bu büroları kurabilecek meslek gruplarını yalnızca mi-

marlık ve inşaat mühendisliği olarak sınırlaması ve bu bürolarda çalışabilecek görevlilerin mesleklerine getirdiği sınırlamalar, bir yönetmelikle, öncelikle 3194 sayılı İmar Kanunu'nun ve Ziraat Mühendisliği mesleği bakımından 7472 sayılı ZYM Kanunu ve 24 OCAK 1992 tarih ve 21121 sayılı RG'de yayımlanan "Ziraat Mühendisliği Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" hükümlerini ihlal etmek anlamını taşımaktadır ve yasal düzenlemeler hiyerarşisi bakımından bu mümkün değildir. İmar Kanunu'nun 38. maddesinin yaptığı gönderme doğrultusunda ZYM Kanunu'nun ilgili maddeleri ve yetki tüzüğünün ilgili maddelerinin verdiği yetkileri, Ziraat Mühendisleri kullanır. Bu yetki ve görevlere yönetmelik ve buna dayalı uygulamalarla getirilen sınırlamalar hukuki bir nitelik taşımamaktadır ve kabulü de mümkün değildir.

İmar Kanunu'nun mühendislerin fenni mesuliyetlerini deruhte etmede onların uzmanlık konularına yaptığı gönderme ile ilgili olarak ise; Ziraat Mühendislerinin öğrenimleri boyunca bölümler itibarı ile yetiştirilme amaçları ve aldıkları eğitimin niteliğinin incelenmesi gereği ortaya çıkmaktadır. Ekte bu liste verilmiştir.

Ülke nüfusunun % 41'i kırsal kesimde yaşamakta ve ülkemizde 4 milyon civarında tarım işletmesi bulunmaktadır. Bir başka deyişle 23.000.000 insanımız geçimini tarımdan sağlamaktadır.

Modern tarımda birim alandan alınan ürünün ve kalitesinin artırılması çabaları, mühendislik temel ilkelerinin uygulanmasına yeni boyutlar getirmektedir.

Ziraat Mühendisliğinin önemli bir uzmanlık alanını, bazı ülkelerde Tarımsal İnşaat Mühendisliği (Farm Structures) olarak da tanımlanan Tarımsal Yapılar ve Sulama Bilim Dalı oluşturmaktadır. Ülkemizde Ziraat Fakültelerinde Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümleri bulunmakta olup, bu bölümlerde lisans ve lisans üstü düzeylerde gerekli olan tüm tarımsal yapı ve tesislerin planlanması, projelendirilmesi ve yapımı konularında eğitim verilmektedir.

Kırsal alanda bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretildiği ve bunların işlenerek mamul ya da yarı mamul tüketim maddeleri haline dönüştürüldüğü tarım işletmelerinde, çeşitli tip ve büyüklükte yapı ve tesislere gereksinim duyulur. Bunlar genel olarak işletme konutu, entegre tesis niteliğinde olmayan hayvan barınakları (ahır, ağıl, kümes, arihane), balık üretim tesisi, gübre ve silaj çukuru, saman-ot-yem deposu vb., seralar, ürün koruma ve depolama yapıları, değerlendirme ve pazarlama yapıları (konservehane, soğukhava ve paketleme tesisi, mandıra, un değirmeni vb.), hangarlar, köy toplum yapıları, içme ve kullanma suyu tesisi, drenaj, pis suların uzaklaştırılması ve tarla içi yollarıdır. Özet olarak tarımsal amaçlı yapılan her türlü yapı ve tesisler, tarımsal yapı olarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca bu tür yapıların tarımsal üretimi korumak amacı ile üretimden pazarlamaya kadar tüm faaliyetleri içerdiği, 02 KASIM 1985 tarih ve 18916 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Belediye Mücavir Alan Sınırları İçinde ve Dışında Planı Bulunmayan Alanlarda Uygulanacak İmar Yönetmeliği"nin 63. maddesinde teyit edilmektedir.

Tarımsal yapılar planlama, projeleme ve inşaat açısından özellik gösteren yapılardır. Bu nedenle yapının kullanım amacına bağlı olarak; bina tipinin belirlenmesi, boyutlandırma, en uygun yapı malzemesinin seçimi, mekanizasyon tipi iç detayların tip ve boyutları, fonksiyonel planlama, uygun yer seçimi, yapıların yönlendirilmesi ve buna uygun sistem tasarımı (havalandırma, yalıtım, ısıtma ve soğutma, aydınlatma vb.) önem taşımaktadır.

Bu ilkeler doğrultusunda tarımsal yapıların amaca en uygun şekilde planlama ve projelendirilmeleri, ancak tarımsal faaliyeti ve tarımsal işletmeciliği bilen, bitki hayvan ve tarımsal ürünleri tanıyan, özelliklerini bilen ve mühendislik bilgileri ile donatılmış kişiler tarafından yapılabilir.

Ülkemizde bugüne kadar Ziraat Mühendisliği dışındaki mesleklerle sahip kişiler tarafından tarımsal yapılarda çeşitli sorunların bulunduğu, yapıların kendilerinden beklenen işlevleri yerine getiremedikleri ve yatırımın çoğu zaman atıl durumda kaldığı açık bir gerçektir. Bunun en önemli nedeni tarımsal yapılara sadece fiziksel yönüyle bakılması, üretim ve fonksiyonlar yönünden gerekli ilkelerin göz ardı edilmesidir.

6- 3194 sayılı İmar Kanunu'nda, Ziraat Mühendislerinin yasa ve tüzüklerinden kaynaklanan ve yukarıda belirtilen haklarını kısıtlayıcı hiçbir hüküm bulunmamasının yanı sıra, bu uzmanlığı koruyucu hükümler yer almaktadır. İmar Kanunu'nun konuyla ilgili hükümlerine bakıldığında; yasanın 4/1 maddesi; "özel kanunlar ile belirlenen veya belirlenecek olan yerlerde, bu kanunun özel kanunlara aykırı olmayan hükümleri uygulanır" hükmünü amirdir. 7472 sayılı Ziraat Mühendisliği Kanunu ile İmar Kanunu'ndan önce bu alan belirlenmiş, 1992 yayım tarihli Ziraat Mühendisleri'nin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük ile de detaylandırılmıştır. Bu nedenle bizzat İmar Kanunu'nun 4/1 hükmü gereği, İmar Kanunu'na göre bir özel kanun niteliğindeki 7472 sayılı kanun ve buna uygun olarak çıkarılan ve kesinleşen tüzük hükümleri öncelikle uygulanacak ve böylelikle Ziraat Mühendisleri'nin görev, hak ve yetkileri bu yasa-tüzük tarafından çerçevelendirilebilecektir.

Genel Müdürlüğünüzün ilgede belirtilen 17 MAYIS 1996 tarih ve 628 sayılı yazısında uygulamaya dayanak gösterilen İmar Kanunu'nun 28. maddesi, ileri sürüldüğü gibi "Ziraat Mühendislerinin tarımsal amaçlı yapıların mimari ve statik projelerini hazırlamaları ve fenni mesuliyet almalarına" engel teşkil eden hiçbir hüküm taşımamakta olup, bu konuda 38. maddeye gönderme yapmaktadır.

İmar Kanunu'nun 38. maddesinin ise meslek mensuplarımıza yönelik herhangi bir engelleme-sınırlama taşımadığı, yazımızın 5. bölümünde açıklanmıştır.

İlgi yazınızda bahsedilen, tüzüğümüzün 2. maddesi ise, yine yazınızda belirtildiği gibi, "Ziraat Mühendislerinin yetkilerinin genel çalışma alanları dışında lisans veya lisansüstü diploma aldıkları bölümler ve mesleki çalışma alanları ile sınırlı olduğu" hükmünü taşımaktadır. Yazımızda da açıklandığı gibi, Oda'mızın ve meslek mensuplarımızın da talebi tamamen bu yönde olup, yazımızın 4. ve 5. bölümünde değinilen hususlar çerçevesinde, Ziraat Fakültelerinin Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümlerinden mezun olanlar ile, bu konudaki öğrenimlerini Kültürteknik, Toprak ve Tarım Makinaları bölümünde tamamlamış Ziraat Mühendisleri (diğer bölüm mezunlarının kendi mesleki çalışma alanlarından doğan hakları ve kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla) yasa ve tüzüklerinden doğan haklarını kullanırken karşılaştıkları engelleme çabalarını hukuki zeminde bertaraf etme gereği ile hareket edilmektedir.

Açıklandığı üzere, yasa düzeyinde mesleğimizi sınırlayan-kısıtlayan bir düzenleme bulunmamaktadır. Yasanın meslek formasyonunu gözetilen hükümlerine karşın problem, İmar Kanunu çerçevesinde yürürlüğe konulan yönetmeliklerde görülmektedir. Bilindiği gibi yönetmelikler, mevzuat içerisinde yasa ve tüzüklere aykırı hüküm taşımayan yazılı metinlerdir. Aykırılık halinde bu hükümler geçerli olmamaktadır.

Uygulamada üyelerimizin yaşadığı sıkıntılar, İmar Kanunu çerçevesinde çıkarılan yönetmeliklerin 1985 yılında; Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzüğün ise 1995 yılında çıkarılmış olmasından kaynaklanmaktadır ve yetki tüzüğümüz çerçevesinde yönetmeliklerin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

7- SONUÇ;

a) İmar Kanunu'nun 28. ve gönderme yaptığı 38. maddelerinde Ziraat Mühendisleri'nin görev ve yetkileri ile çelişen hiçbir hüküm bulunmaması nedeniyle, bu kanuna dayanılarak hazırlanan yönetmeliklerde bulunan Tüzüğümüze aykırı hükümlerin değiştirilerek, "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" ile belirlenmiş, yargı yolu ile kesinleşmiş esaslara uyulması,

b) Yönetmeliklerde yapılacak değişiklikler uygulamaya geçirilinceye kadar geçecek süre içinde, üyelerimizin mağduriyetini önleyici bir genelge ile teşkilatınıza bildirimde bulunulması,

gereği, yasal haklarımız mahfuz kalmak kaydıyla tasviyelerinize saygı ile sunulur.

Prof.Dr. Gürol ERGİN
Başkan

EK: - Ziraat Fakülteleri Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü Lisans Programı

- Ziraat Yüksek Mühendisliği Hakkında Kanun

- Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük.

Köy Hizmetleri ve Yerel Yönetimler ile Toprak-Su Genel Müdürlüğü Kurulması konusundaki Görüşlerimiz Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Köy Hizmetleri'nden Sorumlu Devlet Bakanlığı, TBMM Tarım Komisyonu Üyeleri ve Meslektaş Milletvekillerine iletildi

KÖY HİZMETLERİ VE YEREL YÖNETİMLER İLE TOPRAKSU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KURULMASI HAKKINDA TMMOB ZMO'NIN GÖRÜŞLERİ

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yapısal sorunları, özellikle yerel yönetimlerle ilişkileri ve varolan darboğazların giderilmesi yolları hakkında kamuoyunda son dönemde yoğun bir tartışma başlatılmıştır. Medya haberlerine göre Yerel Yönetimleri yeniden yapılandırmayı amaçlayan ve İçişleri Bakanlığı'nca hazırlanan yasa tasarısı taslağı zaman zaman Bakanlar Kurulu'nda ele alınmıştır.

"Mahalli İdarelerin Yeniden Yapılandırılması ve Bu İdarelerle İlgili Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı ve Gereklere'nin (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Yn. No 8-1996'da) getirilen değişikliklerden biri olarak; Genel gerekçe madde 35'e göre: 3202 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılarak, KHGM'ne ait görev, kadro, personel, araç, gereç ve malların il özel idarelerine devri öngörülmektedir.

Tasarının 163/g fıkrasında 09.05.1985 tarihli ve 3202 sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırıldığı belirtilmektedir. Ek geçici 1. maddesinde ise "Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün mevcut kadroları ve personeli, ödenekleri, ödeneklerin tahakkuka bağlanma yetkisi, bina ve tesisleri, her türlü araç, gereç, malzeme ve iş makineleri Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilecek esaslar dahilinde 6 ay içinde il özel idarelerine devredilir" denilmektedir.

Öte yandan 25.07.1995 tarih ve mükerrer 22354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000)'nda yer alan hukuki ve kurumsal düzenlemelerde "tarımsal yapı faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesini sağlamak için, halen Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen sulama, toprak muhafaza, arazi toplulaştırma, tarla için geliştirme ve drenaj hizmetlerini gerçekleştirmek üzere yeni bir genel müdürlük oluşturulacaktır." (Sf. 134 ve sf. 253) ifadesi yer almaktadır.

Çeşitli partilere mensup parlamenterler ve hükümetler de zaman zaman KHGM'nün yeniden yapılandırılması konusuna eğilmektedirler.

1984 yılında kurulan KHGM'nün amaç, görev ve teşkilatını düzenleyen 3202 sayılı kanunun 1., 2. ve 3. maddelerinde öngörülen hedeflerin gerçekleştirme düzeylerini inceleyebilmek için, teşkilatın birleşme öncesi ve sonrası çalışmalarını irdelemek gerekmektedir.

Köye Götürülen Altyapı Hizmetleri:

Köy ve bağlısı olmak üzere, yaklaşık 80 bin üniteye 350 bin km kadar yol ile hizmet verilmektedir.

Bu yerleşim birimlerinden 12 bin adedinin yeterli/sağlıklı içme suyu yoktur.

Görüldüğü üzere köy yolu ve içme suyu işlerinin % 80-85'i yapılmıştır.

Toprak ve Su Kaynakları

Üzerinde tarım yapılan yaklaşık 28 milyon hektar tarım arazimizin 6 milyon hektarı (Ülke yüzölçümünün 12'de biri) yanlış amaçla kullanılmaktadır. 4.3 milyon hektar çoraklık ve drenaj bozukluğu sorunu bulunan arazilerden ancak 10 da biri ıslah edilebilmiştir.

Arazi toplulaştırılmalı tarla için geliştirme hizmetleri ülke gerçekleriyle karşılaştırılamayacak kadar düşük düzeyde kalmıştır.

Toplam 58 milyon hektar erozyon alanından 31 milyon hektarının acil çözüm beklemesine karşın, ulaşılan nokta bu hedefin % 2'sini bulmamaktadır. Yaklaşık 3 milyon hektarlık taşlılık sorunu bulunan arazilerimiz ıslah beklemektedir.

Sulanması gereken 8.5 milyon hektar araziden, tüm kuruluşlar ve halk sulamaları dahil sulanan alan, yaklaşık % 45'e ulaşabilmiştir. Toplam sulu tarım alanının 2.9 milyon hektarının küçük sulama tesisleriyle sulanması gerekmektedir ve bunun yaklaşık 1.8 milyon hektarı hizmet beklemektedir.

Yapılması gereken küçük gölet sayısı 5 bindir. Ülke arazisinin ekonomik, verimli ve etkin kullanılabilmesi açısından mutlak gerekli görülen, arazi kullanımı kabiliyetine uygun toprak etütleri ve ürün planlamasının temel dayanağı olan arazi varlığını ve ürün desenlerinin, global dünyaya uyum sağlayabilmemiz için, ülke kalkınma plan ve programları doğrultusunda hızla hazırlanması ve güncelliğini koruması gerekmektedir. Görülüyor ki toprak ve su kaynaklarını geliştirme hizmetlerinin ancak % 10-15 kadarı bitirilebilmiştir.

Sorunlar ve Çözüm Yolları

Arazi Kullanımı: 3161 Sayılı T.O.K.B ile 3202 sayılı K.H. Gnl. Mdl. kanunlarına dayanılarak çıkarılan 11.03.1989 tarihli "Tarım Alanlarının Tarım Dışı Gaye İle Kullanılmasına Dair Yönetmelik" yetersizdir. Arazilerin kabiliyet sınıfına ve ekolojiye göre kullanılmasını düzenleyen yasal bir mevzuat yoktur.

Toprak ve Su Muhafazası: Arazilerin toprak ve su muhafazası esaslarına yönelik kullanılmasını sağlayan yaptırımlar yoktur. Bu konuda halkın eğitimi yetersizdir.

Bu gruptaki sorunların çözümü için "Tarım Arazilerini Kullanma ve Koruma Kanunu" çıkarılmalı; uygulama tüzükle yapılmalıdır. Çıkarılacak kanunun uygulamasını kurulan TOPRAKSU'nun Toprak Dairesi gerçekleştirecek, konut, sanayi, turizm alanları vb. önceden saptanarak, kötü kullanımları caydırıcı yaptırımlar getirilecektir.

Arazi Toplulaştırma: 7457 Sayılı Kanuna dayanan Arazi Toplulaştırma Tüzüğü ile Yönetmeliği'nde önemli eksiklikler vardır. "Arazi Toplulaştırma Kanunu" çıkarılmalıdır. Bu kanun çıkarıldığında kurulacak TOPRAKSU, arazi toplulaştırmasını hızlı ve geniş ölçüde yapacaktır.

Sulama İşletmeciliği: Genelde sulama oranı % 67 olup, sulanabilecek alanın % 33'ünde sulu ziraat yapılmamaktadır. Sulama randımanı, % 70 olabileceği halde, % 45'dir. Sulama Kooperatif ve Birlikleri ile münferit sulamalar dışında çiftçi katılımı yoktur. Sulama birlikleri için çıkarılmış yasal düzenleme bulunmamaktadır.

Bu gruptaki sorunların çözümü için "**Toprak ve Su Kaynaklarını Geliştirme (TOPSU) Birlikleri Kanunu**" çıkarılmalıdır. Bu birlikler; köy, köy grubu, havza, ova, proje alanında kurulmalı, toprak ve su kaynaklarını geliştirme ve koruma, sulama tesislerini kurarak veya devralarak işletme görevini yapmalıdır. Birliklerin tarımsal girdi sağlama ve ürün pazarlama gibi ekonomik fonksiyonu da olmalıdır.

1984 yılına kadar bu hedeflere yönelik çalışmaları yürüten TOPRAKSU Genel Müdürlüğü'nün hizmetleri şöyle gelişmişti: 1948'den itibaren "Sulu Ziraat Deneme İstasyonları" kuruldu. 1952'de Ziraat İşleri Gn. Md'nde kurulan "Sulama ve Kurutma Şubesi", 1957'de "Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Re-İsliği oldu. 27.02.1960 ve 7457 sayılı kanunla TOPRAKSU Genel Müdürlüğü kuruldu. Bu kuruluş her seviyedeki elemanını yurtiçi ve yurtdışında eğitti, geliştirdi, bir yandan da yurt çapında kuruluşunu tamamladı. Ülkenin önemli sorunlarını araştırdı, inceledi, planladı, projelendi, yayınladı ve uyguladı; Çiftçi eğitimi yaptı. TOPRAKSU 16.07.1964'de Köyişleri Bakanlığı'na bağlandı.

TOPRAKSU bu hizmetleri yaparken; 13.12.1983'de Köyişleri ve Tarım Bakanlıkları'nın birleştirilmesiyle, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde 2 daire ve 3 şube olarak yer aldı. Halen görevler bölgelerde 3, illerde 2 şubededir. 11 araştırma kuruluşu, merkezde 2 daire, 3 şube dışındaki yöneticilerin dörtte üçünün; tarımsal alt yapı formasyonu yoktur. Bu yapılanmanın sonucunda, kuruluşun vermiş olduğu hizmetler giderek yavaşlamıştır. Birleşen hizmet ve birimler uyuşmamış, kaynaşmamıştır.

Ayrıca; muhtar, mahalli yöneticiler, siyasiler içme suyu, yol gibi yerel konularda yoğun istekte bulduklarından, ülke çapındaki tarımsal alt yapı hizmetleri ikinci plana itilmiştir. Bu husus hem yukarıda verilen rakamlardan hem de bütçe ödeneklerinden bellidir. **Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde biraraya getirilen "Yol ve İçme Suyu İşleri" ile "Toprak Muhafaza ve Tarımsal Sulama" hizmetleri ve "Arazi ve İskan İşleri" günümüze kadar uyumlu bir çalışma gösterememişlerdir.**

Toprak ve su kaynaklarını araştırma ve koruma, toprak etüt-haritalama, toprak-su analizi, gübreleme, personel-çiftçi eğitimi, etüt-planlama-projeleme, tip projeler, mevzuat çalışmaları, iç ve dış finansman, toprak ve su kredileri-teknik yardım, makina-ekipman sağlamak, ilgili diğer merkez kuruluşlarıyla işbirliği yapmak; kırsal kalkındırma projelerine (GAP, DAP, vb) katkı, proje uygulama, gözetim, teknik kontrol-teftiş gibi çalışmalar kurmay hizmetleri gerektiren, genel müdürlük, bölge ve bunların desteğiyle il kuruluşlarında yapılabilen, mahalli idarelerce yapılamayacak tarımsal alt yapı hizmetleridir. Bu nedenlerle bu hizmetlerin mahalli idarelere devri mümkün değildir.

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'ndaki teşhis ve tedbirlerin isabetliliği, yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılmaktadır.

25.07.1995 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın amir hükmü gereği "Tarımsal altyapı faaliyetlerinin daha etkin yürütülmesini sağlamak için, halen KHGM bünyesinde yürütülen sulama, toprak muhafaza, arazi toplulaştırma, tarla içi geliştirme ve drenaj hizmetlerini gerçekleştirmek üzere yeni bir genel müdürlük mutlaka oluşturulmalıdır".

Tarım Bakanlığı bünyesinde TOPRAKSU (Toprak Muhafaza ve Tarımsal Sulama) Genel Müdürlüğü adı ile kurulması gereken bu Genel Müdürlük, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nde yer alan ve lağvedilmeden önceki TOPRAKSU Genel Müdürlüğü'nden gelmiş olan birimlerin ayrılmasıyla oluşturulmalı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü de lağvedilerek yeni kurulan bu Genel Müdürlük içerisinde yer almalıdır.

Eğer TOPRAKSU Genel Müdürlüğü'nün kurulacak bir Köyişleri Bakanlığı içerisinde yer alması düşünülrse, bu durumda Köyişleri Bakanlığı'nın "Kırsal Bölge Kalkınma Genel Müdürlüğü" ile üç bağlı kuruluşu olması gerekir. Bu bağlı kuruluşlar TOPRAKSU (Toprak Muhafaza ve Tarımsal Sulama) Genel Müdürlüğü yanında YSİ (Yol, İçme suyu ve Köy İmarı) Genel Müdürlüğü ile bugün Tarım Bakanlığı içerisinde yer alan Tarım Reformu Genel Müdürlüğü ile birlikte düşünülmesi gereken TRİ (Tarım Reformu ve İskan) Genel Müdürlüğü'dür.

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün İskan birimi ile birleştirilerek oluşturulacak Tarım Reformu ve İskan Genel Müdürlüğü toprak reformu ile iskan çalışmalarını birlikte yürütecektir.

Köyişleri Bakanlığı bünyesinde yer alması düşünülen YSİ (Yol, İçme Suyu ve Köy İmarı) Genel Müdürlüğü'nün gerçekleştirmesi beklenen hizmetler mahalli idarelere devredilebilir. Bunun dışındaki hizmetlerin mahalli idarelere devri akılcı bir yaklaşım olmadığı gibi asla mümkün de değildir.

ODAMIZ SOSYAL ETKİNLİKLERİ SÜRÜYOR...

ODA'mızın Adana Şube Başkanı Akın Özdemir'i ölümünün 18. yıldönümünde anıyoruz. Bu yıl anma toplantısının daha anlamlı olması amacıyla Akın Özdemir anısına "**2000'e Doğru Ziraat Mühendisliği**" konulu bir Panel düzenlendi. Paneli Prof. Dr. Aziz Ekşi yönetecek.

Prof. Dr. Alaattin Taysun, Güven Burma ve Yalçın Doğaner Panel'e konuşmacı olarak katılacaklar. 18 Aralık 1996'da Çankaya Belediyesi Yılmaz Güney Salonunda gerçekleştirilecek Panel Saat 13.00'de ODA Başkanı Prof.Dr. Gürol Ergin'in açış konuşması ile başlayacak.

Aynı gün Akın Özdemir dostları akşam yemeğinde biraraya gelecekler.

ODA'mızın sosyal etkinliklerle ilgili faaliyetleri çerçevesinde; kalabalık bir meslektaş grubumuz ve aileleri ile birlikte Azizname, Gılgamış, Kuvay-ı Milliye, Geçmiş Zaman Olur ki isimli tiyatro oyunlarına ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası konserine gidildi. Bu tür sosyal etkinliklere katılımın devam etmesi dileğinde bulunuldu.

TÜTÜN PANELİ

Tütün Platformu tarafından 23 Kasım 1996 tarihinde İzmir'de, "**Özelleştirme Projeleri Karşısında Türk Tütünü, Tütün Üreticileri ve Sektörde Çalışanların Geleceği**" ve "**Ekici Tütün Piyasalarında Sorunlar ve Çözüm Önerileri**" konulu bir panel düzenlenmiştir.

Tekel Eski Genel Müdürü Tütün Eksperleri Derneği Onursal Başkanı Orhan Özet tarafından yönetilen panelde, Tek-Gıda İş Sendikası Genel Başkanı Orhan Balta, Atatürkçü Düşünce Derneği Bornova Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı meslektaşımız Prof. Dr. Cengiz Çakır, Menderes Tütün Tarım Satış Kooperatif Başkanı Mahmut Doğan, ODA'mız Başkanı Prof. Dr. Gürol Ergin, Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erdoğan Soral, Gazeteci-Yazar Sadullah Usumi birer konuşma yaptılar ve soruları yanıtladılar.

“Zirai Mücadele İlaçlarının Toptan ve Perakende Satılması ve Depolanması Hakkında Yönetmelik” hükümlerinin, bu yönetmeliğe dayanak teşkil eden “Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük”e aykırı ve mesleki gelişimi engelleyici-sınırlayıcı hükümlerinin ortadan kaldırılması konusunda TKB Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğüne yazı yazıldı. Sonuç alınmazsa yasal yollara başvurulacağı bildirildi

27.11.1996

**Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı
Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'ne
ANKARA**

ÖZÜ: “Zirai Mücadele İlaçlarının Toptan ve Perakende Satılması ve Depolanması Hakkında Yönetmelik” hükümlerinin, bu yönetmeliğe dayanak teşkil eden “Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük”e aykırı ve mesleki gelişimi engelleyici-sınırlayıcı hükümlerinin ortadan kaldırılması.

Bilindiği üzere Ziraat Mühendisleri Odası, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı, anayasal bir meslek kuruluşudur.

21 Ağustos 1996 tarih ve 22734 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, “Zirai Mücadele İlaçlarının Toptan ve Perakende Satılması ve Depolanması Hakkında Yönetmelik” ile getirilen düzenlemeler, Odamız mensubu Ziraat Mühendisleri'nin 24 Ocak 1992 tarih ve 21121 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 14.04.1995 gün ve F:1993/292, K:1995/381 Sayılı Kararı ile kesinleşen “Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük” ile çerçevesi çizilen hak ve yetkilerini kısıtlayıcı hükümler içermektedir. Ayrıca yine bu tüzükle, meslektaşlarımızın istihdam olanakları sınırlandırılmaktadır. Bu haliyle yalnızca mesleki gelişimin engellenmesi ile kalınmamakta, aynı zamanda sunulan hizmetin etkinliği ve güvenliği de zayıflatılmaktadır.

Bu düşünceler çerçevesinde, yönetmelikle getirilen düzenlemeler nedeniyle mağdur duruma düşen meslektaşlarımızın yazılı-sözlü başvuruları da dikkate alınarak, yönetmelik hükümlerinde aşağıda madde madde belirtilen değişiklik önerilerimiz doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasını diliyoruz.

1) MADDE 6

Yukarıda adı geçen Tüzüğümüzün “Zirai Mücadele, Zirai Karantina ve Tarım İlaçları başlıklı 5. Maddesi, aynen şöyledir;

“Tarım ürünlerinin yetiştirilmesi, hasadı, işlenmesi, depolanması, ambalajlanması ve pazarlanması aşamalarında; her türlü hastalık ve zararlılar konusunda teşhis, ilaç ve metot önerisi, mücadele, planlama ve uygulamaların denetlenmesi, gazlama (fümigasyon) gibi faaliyetler Ziraat Mühendisleri tarafından yürütülür.

Her türlü zirai mücadele ilacıyla parazit ve predatörleri üreten, ithal ve ihraç eden, depolayan, pazarlayan ve dağıtan işletmeler bu faaliyetleri için teknik eleman veya danışman olarak Ziraat Mühendisi çalıştırırlar.

Tarım ürünlerinin yetiştirilmesi, hasadı, işlenmesi, paketlenmesi, depolanması, satışı, ithal ve ihracı, taşınması işlemleri sırasında uygulanacak her türlü iç ve dış karantina esaslarının saptanması ve uygulanması Ziraat Mühendislerince yürütülür.

Tarımda kullanılan büyüme düzenleyici ilaç, vitamin, hormon, bakteri gibi kimyasal ve biyolojik preparatların üretimi, ithali, pazarlama ve dağıtım alanlarında çalışan işletmeler teknik eleman veya danışman olarak Ziraat Mühendisi çalıştırırlar.

Yukarıdaki fıkralarda geçen ilaç ve preparatların üretimi, ithali, pazarlanması ve bunların bitkilere uygulanmaları aşamalarındaki ruhsatlandırma ve denetim işleri Ziraat Mühendisleri tarafından yürütülür.

Görüldüğü gibi meslektaşlarımızın görev ve yetkilerini belirleyen tüzükte herhangi bir sınırlama getirilmemiş ve genel bir “Ziraat Mühendisi” tabiri kullanılmış iken, bahse konu yönetmelik 6. Maddesiyle Ziraat Mühendisleri açısından bu kapsamı;

a) Bitki koruma mezunu

b) Bitki Koruma dersi almış

c) Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında Zirai Mücadele hizmetlerinde en az 5 yıl çalışmış Ziraat Mühendisi olmak üzere sınırlandırmıştır.

Yasal düzenlemeler hiyerarşisi bakımından, yönetmeliklerin tüzüklere aykırı olamayacağı açıktır. Bu nedenle tüzükte belirtilen genel “Ziraat Mühendisi” tanımını, yönetmelikle sınırlamak mümkün değildir.

Meslektaşlarımızın hak ve yetkilerini haksız ve tüzüğe aykırı olarak sınırlayan yönetmeliğin 6. Maddesinin a ve b maddeleri ivedilikle aşağıdaki şekilde değiştirilmeli, c maddesi iptal edilmelidir.

a) Türk Vatandaşı olmak

b) Ziraat Mühendisi olmak

2) MADDE 7

Zirai Mücadele ilaçları bayilik ve toptancı izni almak isteyenlerin Valilik başvuruları için gerekli belgelere, Ziraat Mühendisleri için bir (f) bendi eklemesiyle, “TMMOB Ziraat Mühendisleri Odasına Üye olduğuna ilişkin belge” koşulu getirilmelidir. Bilindiği üzere serbest çalışan Ziraat Mühendislerinin, bu çalışmalarını sürdürebilmek için Oda'mıza üyelikleri konusunda bir takdir yetkisi bulunmamaktadır, bu bir yasal zorunluluktur. Yönetmelikte bunun açıkca vurgulanması, yararlı olacaktır.

3) MADDE 9

Tüzüğümüzün yukarıda bahsedilen 5. Maddesinin 2. Bendi, “Her türlü Zirai Mücadele ilacıyla parazit ve predatörleri üreten, ithal ve ihraç eden, depolayan, pazarlayan ve dağıtan işletmeler bu faaliyetleri için teknik eleman veya danışman olarak Ziraat Mühendisi çalıştırırlar” hükmünü taşımaktadır.

Hal böyle iken 9. Maddede sayılan kuruluşların, 6. Maddede nitelikleri belirtilen bir kişi istihdam etme imkanı bulamamaları durumunda, İl Müdürlüğüne kısa bir eğitime tabi tutulacak bir kişi vasıtasıyla Zirai Mücadele İlaçları satılması şeklinde getirilen bir düzenleme, tüzüğün amir hükmüne bir aykırılık teşkil etmektedir.

Zirai mücadele ilaç satıcılığının, İl Müdürlüklerince verilecek kısa bir eğitimle kazanılabilecek bir nitelik olmadığı açıktır. Bitki-ilaç ilişkisinin doğru tahlili, uygun doz ve çevre kirliliği etkenleri gibi bir anda sayılabilen ve çeşitlenmesi oldukça kolay olan birçok önemli konu, Zirai Mücadele ilaç satıcısının gözönünde tutması gereken ve bu nedenle bilgi birikimine dahil olması gereken teknik hususlardır. Bu ancak, Ziraat Mühendisi ve deneyimli teknisyence değerlendirilebilecek bir alan iken; böylesine önemli bir sorumluluğun kısa süreli bir eğitimle vasıfsız kişilere emanet edilmesi son derece sakıncalıdır.

Ayrıca Ziraat Fakültelerinin son yıllardaki yaygınlığı ve mezun Ziraat Mühendisi sayısı dikkate alındığında, bu kuruluşların 6. Maddede nitelikleri belirtilen bir eleman bulma imkanına sahip olmamaları, hayatın gerçeklerine uygun düşmemektedir. Bu haliyle düzenleme, bu bahane ile istisnanın genelleştirilmesi olanağı tanımaktadır ve ticari gerekçelerle böyle bir eğilim görülecektir.

Ayrıca yine yönetmeliğin 5. maddesinin c) bendinde, Zirai Mücadele hizmetlerinde en az 5 yıl çalışma yeri olarak, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatı gösterilmiştir. Bu alanda hizmet veren kamu örgütlenmesi yelpazesini yalnızca Bakanlık teşkilatı ile sınırlamak, hak ve adalete açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Tüzüğe aykırılığı gidermek ve yukarıda kısaca değinilmeye çalışılan sakıncaları önlemek için, bahse konu yönetmeliğin 9. Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi yararlı olacaktır;

"Kamu iktisadi kuruluşları, İktisadi Devlet Teşekkülleri, Kooperatifler, Çiftçi Birlikleri ve Ziraat Odaları gibi kuruluşlar, Zirai Mücadele ilaçlarının satış ve dağıtımını bünyelerinde 6. Maddedeki özellikleri taşıyan bir kişiyi çalıştırmak şartıyla yapabilirler. Bu kuruluşlar tarafından böyle bir kişinin istihdam edilmesi imkanının bulunmadığının İl Tarım Müdürlüğü'nce belirlenmesi halinde, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Zirai Mücadele hizmetlerinde en az 5 yıl çalışmış Ziraat Teknisyenleri, bu kişinin sürekli olarak işyerinde bulundurulmasının kuruluş tarafından taahhüt edilmesi halinde kuruluş adına düzenlenecek izin belgesi ile zirai mücadele ilaçlarının satışı yapılabilir.

4) MADDE 15

Yönetmeliğin bu maddesinde, perakende satış yerlerinde aranan şartlara ilişkin düzenlemeler getirilmektedir.

Bu çerçevede (d) maddesinde belirtilen ve satış yerlerinin kent dokusundaki yerini anlatan düzenlemenin daha açık, detaylı ve sınırlandırılmış olma ihtiyacı bulunmaktadır. Ayrıca yine bu maddeye ilave edilecek fıkralarla; "Bu satış yerlerinde ilaçların bulunduğu kısım ile büro birbirlerinden ayrılmış olmalı ve çalışanların ilaçların bulunduğu kısımda sürekli bulunmamaları sağlanmalı" ve "bu yerlerde tıbbi ilk yardım dolabı bulundurulmalıdır" hükümleri bu madde kapsamına dahil edilmelidir.

5) MADDE 16

Yönetmeliğin 16. Maddesi, toptan satış yerlerinde aranan şartlara ilişkin düzenlemeler getirmektedir.

Bu maddenin e bendindeki; "temizlikte kullanılan suların kanalizasyona irtibatlı bir kanal ile tahliyesi" ibaresi, çalışılan maddelerin zehir güçleri gözönüne alındığında çevre kirlenici bir etki doğurabilecektir. Bu nedenle bu bendin, aşağıdaki şekilde düzenlenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir;

e) Temizlikte kullanılan suların tahliyesi için atık su deposu bulunmalı ve bu depoda birikecek atıklar çevreye zararlı olmayacak şekilde imha edilmelidir.

6) MADDE 17

Yönetmeliğin 17. Maddesi, depolarda aranan şartlara ilişkin düzenlemeler getirmektedir.

Bu maddenin b) bendinde belirtilen depo zemininin beton taban alanının 25 m² olarak belirlenmesi yararlı olacaktır. Çünkü depoda çalışanların oturmaları, iş dışında dinlenmeleri ve büro hizmetlerinin görülmesi için ayrı, bağımsız bir bölüme gereksinim vardır. Bu bölüm ayrılarak buraya ilaç kokusunun girmemesi için her türlü önlem alınmalıdır. Bu olanağı çalışanlara tanıyan hükmün bend metnine ilave edilmesi yararlı olacaktır.

Ayrıca yine 17. Maddenin i) bendine aşağıdaki ifadenin eklenmesinin çalışanların sağlığını koruyucu olumlu etkisi olacaktır; "Bu kişilerin haftada en az iki gün olmak üzere izinli olmaları ve işyerinin sağlayacağı olanaklarla periyodik doktor kontrolünden geçirilmeleri zorunludur"

7) MADDE 18

Yönetmeliğin 18. Maddesi, bayilerin yetki ve sorumluluklarını düzenlemektedir.

18. Maddenin g) bendinde, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri'nin yeni bilgilerin verilmesi için, yer-zaman ve konuları belirleyerek "gerektiğinde" kısa süreli kurslar düzenleyebileceği ve bu kurslara iştirakin zorunlu olduğu belirtilmektedir.

Bu konuda Müdürlüklere olumlu ve olumsuz kullanılacak şekilde çok geniş bir takdir yetkisi bırakılmaktadır. Oysa özel sektörün de çabalarıyla sürekli gelişmeler gösteren Zirai Mücadele İlaçları alanında bu yenilikleri anlatmak ve olan bilgiyi de güncellemek amacıyla periyodik kursların düzenlenmesi zorunlu görülmektedir. Bu nedenle bent metninde yer alan "gerektiğinde" sözcüğünün çıkartılması ve bu kursların düzenleme sıklığı ve içeriğinde Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü'nün yönlendirme ve denetimi sağlanmalıdır.

8) MADDE 22

Yönetmeliğin "haklar" başlıklı bu maddesi, "bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce, Bayi ve Toptancı İzin Belgesi almış olanların hakları saklıdır" hükmünü taşımaktadır. Bu haliyle düzenleme eskiden beri bu alanda çalışan Bayi ve Toptancılara, bu yönetmeliğin getirdiği yeni düzenlemelere uyumu konusunda herhangi bir zorunluluk ve zaman sınırlaması getirmemektedir. Bu nedenle sözkonusu düzenlemenin; "Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bayi ve Toptancı İzin Belgesi almış olanlar, bir yıl içerisinde bu yönetmelik hükümlerinin gerekli kıldığı düzenlemeleri yapmak zorundadırlar" şeklinde değiştirilmesi yararlı olacaktır.

SONUÇ

a) 21 Ağustos 1996 tarih ve 22734 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Zirai Mücadele İlaçlarının Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik" 6. ve 9. Maddeleriyle "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük'e aykırılık teşkil etmektedir.

b) Tüzüğümüze aykırı hükümler taşıyan 6. ve 9. Maddelerin, tüzüğümüze uygun hale getirilmesi amacıyla yapılması gereken değişiklikler için önerilerimiz yukarıda belirtilmiştir.

c) Ayrıca yurt çapında konuyla bizzat ilgilenen ve bu konuda çalışan meslekdaşlarımızdan aldığımız bilgilerin de katkılarıyla hazırladığımız ve yönetmeliğin 7, 15, 16, 17, 18 ve 22. Maddelerine ilişkin değişiklik önerilerimiz de yukarıda sunulmuştur.

d) Sözkonusu yönetmeliğin tüzüğümüze aykırı hükümler içeren 6. ve 9. Maddelerinin ivedilikle değiştirilerek, "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" ile belirlenmiş yargı yoluyla kesinleşmiş esaslara uyulması.

e) Diğer değişiklik önerilerimizin de yapılacak çalışmalarda dikkate alınması.

f) Yönetmeliklerde yapılacak değişiklikler uygulamaya geçirilinceye kadar geçen süre içinde üyelerimizin mağduriyetini önleyici bir genelge ile teşkilatınıza bildirimde bulunulması.

g) Bu konudaki çalışmalar hakkında Odamıza yazılı bilgi verilmesi,

gereği, yasal haklarımız saklı kalmak kaydıyla tasviplerinize saygı ile sunulur.

Prof.Dr. Gürol Ergin

Başkan

ŞUBELERİMİZDEN .. .

BURSA ŞUBEMİZ'den.. .

1996 YILINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ÖNEMLİ ETKİNLİKLER

1- "OVAAKÇA DOĞAL GAZ ÇEVİRİM SANTRALI"

Bursa'da şehir merkezine 15 km mesafede bulunan Ovaakça köyüne yapılması planlanan Doğal Gaz Çevrim Santrali'nin yer seçiminin yanlış olduğu konusundaki ZMO Bursa şubesinin görüşü kamuoyuna duyurulmuştur.

Bu bağlamda;

1.1. 07.05.1996 günü İKK tarafından organize edilen ve çevrim santrali konusunda Ankara'da Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanlığı, Çevre Bakanlığı ve milletvekilleri nezdinde yapılan girişimler için oluşturulan komitede Şube Başkanı Prof. Dr. A. Vahap KATKAT görev almıştır.

1.2. 17.05.1996 günü AS TV tarafından tertiplenen "Ovaakça Çevrim Santrali" konulu açık oturuma Şubemiz adına Prof.Dr. Ali KARABULUT konuşmacı olarak katılmıştır.

1.3. 09.06.1996 tarihinde "Dünya Çevre Günü" dolayısıyla Bursa İKK tarafından çevre gezisi düzenlenmiş ve gezi sürerken "Doğal Gaz Çevrim Santrali"nin yapılacağı alanda açık hava toplantısı yapılmıştır. Toplantıda Şube Başkanı Prof.Dr. A. Vahap KATKAT, çevrim santrali konusunda ÖDA'mızın görüşlerini açıklamıştır.

1.4. 06.07.1996 tarihinde Bursa Valiliğinde yapılan bir toplantıda Doğal Gaz Çevrim Santrali konusundaki görüşümüz TMMOB ye bağlı diğer meslek odaları ile birlikte açıklanmıştır.

2- BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İLE ORTAK ÇALIŞMALAR

ZMO Bursa şubesi, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından başlatılan "GÜNDEM - 21" ve "BURSA - 202" çalışmaları içinde aktif olarak yer almıştır. Gündem-21 çalışmaları içinde yer alan "Arazi kullanımı ve çevre" çalışma gurubunun başkanlığını, Şube Başkanı Prof.Dr. A. Vahap KATKAT yürütmektedir.

2.1. Şube Başkanı Prof.Dr. A. Vahap KATKAT, 3 Mart 1996, 6 Nisan 1996 tarihlerinde "Şehir Danışma ve Dayanışma Konseyi" toplantılarında ve 15 Mart 1996 günü yapılan "BURSA-2020 Planlama çalışmaları", Bursa Büyükşehir Belediye sınırlarının genişletilmesi ve buna bağlı olarak önemli tarım alanlarının korunması yönündeki ZMO Bursa Şubesi'nin görüşlerini açıklamıştır.

2.2. Gündem 21 çalışmaları içinde ZMO Bursa Şubesi 3 Haziran 1996 tarihinde Bursa Merkez köylerinden ÇELTİK köyünde "Arazi Kullanımı ve Çevre" konulu bir gece (açık hava) toplantısı düzenlenmiştir.

3- "TARIMSAL DAYANIŞMA KURULU"

Bursa'da, ZMO Bursa Şubesinin öncülüğünde, tarımla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin katılımı ile "Tarımsal Dayanışma Kurulu" oluşturuldu. İlçe Ziraat Oda Başkanlıkları, Kooperatif ve Birlikler, Ticaret Borsası, Türkiye Ziraatçıları Derneği Bursa Şubesi ve Hayvancılık Birliklerinin katılımı ile oluşturulan bu kurul, tarım kesimi içinde sürekli ve etkin bir örgütlenme modeli

9 Haziran 1996 "Çevre Günü"
ZMO Gezi Otobüsü ve Üyelerimiz

oluşturmak amacına hizmet etmektedir.

Tarımsal Dayanışma Kurulunca 4 Eylül 1996 günü yapılan ilk aylık toplantısında tarımın önemli sorunlarının ve çözüm önerilerinin tartışılacağı, geniş katılımı bir "Tarım Kurultayı" toplanması için çalışmaların başlatılmasına karar verilmiştir. Bu amaçla oluşturulan yürütme komitesinin sözcülüğünü Prof.Dr. Ali KARABULUT, sekreteryasını da Şubemiz 2. Başkanı Yılmaz OKTAY yapmaktadır.

4- DİĞER ETKİNLİKLER

4.1. TMMOB ye bağlı meslek odaları arasında her yıl düzenlenen "Çim saha futbol turnuvası"na şubemiz bu yıl da katılmıştır.

4.2. 21 Mart 1996 "Ormancılık günü" münasebetiyle Şube Yönetim Kurulu adına Prof. Dr. A. Vahap KATKAT tarafından basın toplantısı yapılmıştır.

4.3. 1 Nisan 1996 günü AS TV tarafından gerçekleştirilen "Yaşayan Bursa" programına katılan Şube Başkanı Prof.Dr. A. Vahap KATKAT, "Arazi Kullanımı ve Çevre" konusundaki genel görüşümüzü açıklamıştır.

4.4. 8 Nisan 1996 tarihinde TMMOB ye bağlı Meslek odaları tarafından başlatılan "Kan bağışi kampanyası"na şubemizde iştirak etmiş, üyelerimizin toplu olarak görev yaptıkları U.Ü. Ziraat Fakültesi, Tarım İl Müdürlüğü ve Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünde çok sayıda meslektaşımızdan ve diğer çalışanlardan kan bağışi sağlanmıştır.

4.5. 27/28 Mayıs 1996 tarihlerinde U.Ü. Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi ve İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından ortaklaşa düzenlenen "İnsan Kaynakları ve İstihdam Fuarı"na Şubemiz de bir reyona iştirak etmiştir.

4.6. Her yıl yapılması geleneksel hale getirilen "Bahar Kokteyli" bu yıl da, 07 Haziran 1996 günü, U.Ü. Kükürtlü tesislerinde gerçekleştirilmiştir.

4.7. 12 Eylül 1996 tarihinde OLAY TV tarafından düzenlenen "Türkiye Tarımının Durumu" konulu açık oturuma Şube Başkanımız Prof.Dr. A. Vahap KATKAT konuşmacı olarak katılmıştır.

4.8. TMMOB haftası münasebetiyle Bursa İKK tarafından düzenlenen etkinliklere Şubemiz de iştirak etmiştir.

4.9. Bursa İKK toplantılarına sürekli olarak katılım sağlanmıştır.

4.10. İşyeri temsilcileri ve 1996 yılı bilirkişileri ile toplantılar düzenlenmiştir.

4.11. 3 Kasım 1996 tarihinde FLAŞ-TV de canlı olarak yayınlanan ve "Ekmek Fiyatları" konusunun tartışıldığı toplantıya Şube Başkanı Prof.Dr. A. Vahap KATKAT konuşmacı olarak katılmıştır.

4.12. Bursa "Yerel Gündem-21" ve "Bursa-2020 Metropolitan Nazım Plan" çalışmaları içindeki etkin rolü dolayısıyla 26.10.1996 günü "Şehir Danışma ve Dayanışma Konseyi" toplantısında TBMM Çevre Komisyonu Başkanı Bursa Milletvekili Feridun PEHLİVAN tarafından, Şube Başkanımız Prof.Dr. A. Vahap KATKAT'a ÇEVRE PLAKETİ verilmiştir.

Bursa'daki İlçe Ziraat Odası Başkanları ve Kooperatif Temsilcileriyle
ZMO Bursa Şubesinde Müşterek Toplantı

ŞUBELERİMİZDEN .. .

İSTANBUL ŞUBEMİZ'den.. .

PANEL

Dünya Gıda Günü Nedeniyle İstanbul Şubemiz "Türkiye'de Hayvansal Gıda Üretim ve Tüketiminde Sorunlar" Konulu Bir Panel Düzenledi

Şube Başkanı Zehra Eyicil, Panel'in açış konuşmasını yaparak "Dünya Gıda Zirvesi" konusunda görüşlerini belirtti ve gerek Türkiye'de, gerekse diğer ülkelerde gıda üretiminde yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koydu. Panel'in açılış konuşmasını ise Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Dr. Şenol Erdoğan olarak Bakanlığın gıda üretimi konularındaki planlarını ve çalışmalarını belirtti. Panel'i ODA Başkanımız Prof.Dr. Gürol Ergin yönetti. İzmir Şube önceki Başkanlarından Prof.Dr. Reşit Sönmez, Tekirdağ Ziraat Fakültesi'nden Prof.Dr. Sabahattin Öğün, Tikveşli A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Doğan Vardarlı, TZOB'den Dr. Erol Baraz, TKV Örnek Hayvancılık İşletmesi Müdürü Eşref Yücelyiğit Panel'e konuşmacı olarak katıldılar.

Meslektaşlarımızın yoğun ilgi gösterdikleri Panel sonrasında katılımcılar kokteylde biraraya geldiler.

İstanbul'da Panel'e Katılan Konuşmacılar

VAN ŞUBEMİZ'den.. .

BASIN BİLDİRİSİ

**TMMOB Van Şubesi Yönetim Kurulu Adına
Şube Başkanı Şevket AKDEMİR 14.11.1996 Tarihli
Basın Açıklamasında Türk Toplumundaki
Gelişmelerin 65 Milyonumuzu Doğrudan İlgilendirdiğini
Vurgulayarak;**

✓ Ülkemizde 1980 yılında 87 milyon olan büyük ve küçükbaş hayvan varlığının günümüzde 50 milyonun altına düştüğü, buna karşın aynı periyotta ülke nüfusunun arttığı, aynı durumun Van ilinde de görüldüğü,

✓ Halkın büyük kısmının geçim kaynağının tarım ve hayvancılık olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde, güvenlik gerekçesiyle boşaltılan köyler ve göçe zorlanan göçerler dolayısıyla mera ve kırsal alanların boş kaldığı, şehir merkezi nüfuslarının hızla arttığı, bunun sonucunda çarpık kentleşme ve büyük çapta işsizlik doğduğu, maddi ve manevi sıkıntıların ortaya çıktığı,

✓ Tarım ürünlerinde dışa bağımlılığın arttığı, bu ürün fiyatlarının dövize endeksli hale dönüştüğü ve son bir yılda temel gıda maddelerinin fiyatlarında %100-400 arasında artış olduğu, halkın daha da yetersiz beslenmeye karşı karşıya kaldığı,

✓ Avrupa insanının yılda 72 kg kırmızı ve beyaz et, 200 litre süt tüketimine karşın ülkemizde 21 kg kırmızı ve beyaz et ve 20 litre süt tüketildiği, Van ilinde ise bunun toplam 7 kg et ve 30 litre süt olduğu,

✓ Gelir dağılımı açısından, ülkemizin dünyada en kötü 16 ülke arasında yer aldığı, Türkiye nüfusunun %20'lik zengin diliminin pastadan %55; %80 nüfusun ise %45 pay aldığı, ilk %20 dilimle son %20 arasındaki uçurumun 11 kata ulaştığı, oysa aynı oranın örneğin İspanya'da 4 kat olduğu,

✓ Kişi başına gayri safi yurt içi hasılda (GSYİH) son 7 ilin lğdır, Hakkari, Şırnak, Bingöl, Bitlis, Ağrı ve Muş'un olduğu, buralarda GSYİH'nın kişi başına 1000 dolardan az (Türkiye ortalaması 2727 dolar) olduğu,

✓ Köylülerin yerlerine geri dönmeleri sağlanarak, çok yönlü desteklerle tarımın ve tarım içerisinde hayvancılığın mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini

belirtmiştir.

ADANA ŞUBEMİZ'den.. .

BASIN BİLDİRİSİ

**Adana Şubemiz Başkanı Kadir Çetinkol ile
Türkiye Ziraatçılar Derneği Adana Şubesi'nden
Mahmut Basit'in 10.12.1996 Tarihinde
Adana'da Birlikte Düzenledikleri Basın Toplantısında
Özetle;**

✓ Pamuk üreticisinin 60-65 bin TL/kg'a mal ettiği kütlü pamuğunu 40-45 bin TL/kg'dan satmak zorunda kaldığı,

✓ 1997 yılında Çukurova'da pamuk ekiminin azalacağı,

✓ Buğdayı ucuza sattığı, tohumu pahalı aldığı,

✓ ÇUKOBİRLİK alımlarının ve ödemelerinin hızlandırılması, özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulması gerektiği,

✓ Üretici ödemelerinin 14 Ekim 1996 tarihinden bugüne yapılmadığı,

✓ Ücretsiz izine çıkarılan binlerce işçi ve ailelerinin perişan olduğu,

✓ Üreticinin üretimi sürdürmek için kullanmak zorunda olduğu; kimyevi gübre, tohum, motorin ve zirai mücadele ilaçları gibi girdilerin fiyatlarının arttığı,

✓ Çiftçi yoksullaşırken, onun sırtından geçinenlerin zenginleştiği,

✓ Son olaylara karşı olağanüstü duyarlılık gösteren, sorunları dile getiren, ekranlara yansıtan, onurlu, anlamlı ve tarihi bir mücadele yürüten ulusal ve yerel basının yanında bulunduğu

vurgulanmıştır.

DIYARBAKIR ŞUBEMİZ'den..

DIYARBAKIR ŞUBE BAŞKANLIĞIMIZIN ZİRAAT MÜHENDİSİ İSTİHDAMINDAKİ SORUNLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI'NA İLETİLDİ

31.10.1996

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na
ANKARA

Sayın Bakanım,

Ziraat Mühendisi istihdamında yaşanan sorunlara ilişkin olarak Diyarbakır Şube Başkanlığımız tarafından hazırlanan ve Diyarbakır'daki 55 meslekdaşımız tarafından imzalanan metni ilginize sunuyor ve bu çok önemli sorunun çözümü yönünde göstereceğiniz inandığımız çabalar için size şimdiden şükran duygularımızı iletiyoruz.

Saygılarımızla
Prof.Dr. Gürol Ergin
Başkan

Sayın Bakanımız,

Geçmiş hükümetlerin gerek yanlış politikaları gerekse değişik durumlardan (eğitim vs.) kaynaklanan nedenlerden dolayı bugün mesleğimiz hiç haketmediği bir duruma gelmiştir. Neticede yirmibin (20.000) işsiz, yılda bu kervana katılan altıbin (6.000)'den fazla mezun, nice umutlarla okuyan binlerce genç meslektaş adaylarımız mağdur durumdadır.

Bakanlığımız 1989 yılından beri personel alımı için sınav açmamıştır. Bu yüzden Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizde son yedi yıl içerisinde tayin, emeklilik, ayrılma vb. nedenlerden dolayı büyük bir açık söz konusudur. Bu da tarımsal açıdan özelde bölge, genelde Ülkemiz açısından büyük bir kayıptır.

ZMO Diyarbakır Şubemiz İstihdam Komisyonu'nun 1995 yılında "Diyarbakır ölçeğinde ihtiyaç duyulan minimum Ziraat Mühendisi" araştırması neticesinde bazı ilçelerimizde yönetici pozisyonunda dahi Ziraat Mühendisi olmadığı, mevcut teknisyenlerin bu görevi yürüttükleri tespit edilmiştir. Tarımdaki rahatsızlıkları bir nebze olsun gidermek için acilen 150 Ziraat Mühendisine ihtiyaç duyulduğu resmi kurumların ihtivaç duyduğu norm kadrolardan anlaşılmıştır.

Sayın Milletvekillerimiz, değerli Bakanlarımız ve tarıma değer vereceğine onu mevcut durumdan kurtaracağına inandığımız Hükümetimizden acilen iki beklentimiz vardır,

1- Bölgedeki açığı kapatmak, Ziraat Mühendislerini üretim sürecine katıp, tarımı hakettiği yere getirmek için bir sınavın açılması.

Veya;

2- GAP kapsamında önemli bir konuma sahip Diyarbakır'da 1992-93 yıllarında, dönemin hükümeti ve Tarım Bakanlığı tarafından Diyarbakır İl Müdürlüğü ve bağlı ilçelerinde geçici statüde 98 Ziraat Mühendisi istihdam edildi. Bu meslektaşlarımız 1993 yılı sonunda çıkarılıp bir daha da alınmadı.

Sayın Bakanımız ve hükümetimizden isteğimiz sınav açılmadığı takdirde ilimiz tarımının kurtarılması ve meslektaşlarımızın üretime katılması için aynı yöntemle geri alınmaları veya 1995 yılında DSİ teşkilatında geçici statüde çalışanların kadroya geçirilmesi emsalinde olduğu gibi daha önce çalışan bu meslektaşlarımızın bir yasal düzenleme ile asli görevlerine dönmelerini sağlamak.

Bu konuda gerekli duyarlılığın gösterilmesi dileğiyle saygılar sunarız.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası
Diyarbakır Şubesi

ÖZLÜK HAKLARI İSTEMLERİMİZ BAKANLIĞA İLETİLDİ

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na
(APK Kurulu Başkanlığı)
ANKARA

Ülkemizin tarımsal kalkınmasının en temel unsuru kuşkusuz Ziraat Mühendisleridir. Meslekdaşlarımız son yıllarda ekonomik ve sosyal durumları bakımından üretim süreçlerindeki konumlarına, üstlendikleri sorumluluklara ve sahip oldukları eğitime uymayan bir düzeye gerilemişlerdir. Meslekdaşlarımızın geldiği bu durumun devlet kaynaklarının yetersizliğinin ya da enflasyonu denetim altına alıcı bir anlayışın sonucu olarak kabul etmemiz mümkün değildir. Bu nedenle meslekdaşlarımızın özlük haklarının düzenlenmesi konusunda kesinlikle desteklenmesini düşündüğümüz önerilerimiz şunlardır.

1. Bugün bir çok meslek grubuna (örneğin Askeri Personel, Hakim ve Savcılar, Mülki İdari Personel gibi) ödenen tazminatlar 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na ek bir madde ilave edilmesi suretiyle **Mühendislik Tazminatı** (diğer mühendislik dalları da bu kapsamda düşünülebilir) adı altında Ziraat Mühendislerine de ödenmelidir.

2. Teknik Hizmetler sınıfı kapsamında ödenen **özel hizmet tazminatlarının tavanı** artırılarak en az % 160 olmalı bu oranın emekli maaşlarına yansıtılan oranı da yükseltilecek emeklilerin mağduriyeti de önlenmelidir.

3. Uygulanmakta olan **ek göstergeler** 1. derecede görev yapan meslekdaşlarımız için en az 7500 olmak üzere Kadro Derecelerine göre yeniden düzenlenmelidir.

4. **İş Güçlüğü, İş Riski ve Temininde Güçlük Zammı** gibi ek ödemelerin gösterge puanlarında ve katsayılarında tatmin edici bir düzenlemeye gidilmeli, en az enflasyon oranında (% 80) artırılmalıdır.

5. Yetki alınmasına karşın artırılmayan **Lojman Tazminatları** (Kira yardımı) tavanı 10 milyon TL'ye yükseltilmelidir.

6. **Özel Hizmet Tazminatı**'nın taşra ve merkez ayrımı yapılmadan uygulanması gerekir. Bu, merkeze nitelikli eleman sağlanması açısından önemlidir.

Yukarıda somutlaştırdığımız önerilerimizin 1997 Yılı Bütçesi hazırlanırken dikkate alınması, Kamu'da çalışan meslekdaşlarımızın durumuna kısmen de olsa bir iyileştirme getirecek, var olan adaletsizliği ve bozulan dengeleri bir ölçüde azaltabilecektir.

Önerilerimizi takdirlerinize sunarız.

Saygılarımızla

Prof.Dr. Gürol ERGİN
Başkan

TMMOB ZMO HABER BÜLTENİ

TMMOB ZMO Adına Sahibi: Prof. Dr. Gürol ERGİN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: A. İsmet TORTOPOĞLU
Yayın Kurulu: A. İsmet TORTOPOĞLU, Ramiz AKIN, Dr. Ali TAN
Adres: Karanfil Sokak No: 28/19 06640 Kızılay/ANKARA
Tel: (0312) 425 05 55 - 418 31 15 - 418 51 98 • Fax: 418 51 98
Yapım: Kozan Ofset Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Ştd.
Tel: (0312) 341 14 27 - 384 19 67 Fax: 341 28 60

